

Kavalerboligen gennem ca. 100 år.

For ca. 100 år siden var der kun 3
lyligheder i Kavalerboligen.

I den sydligste Ende boede:

Forstråd Schäffer:

I den mellemlste og fornemste

General Lytzen:

Og i den nordligste

Maleren Holger Jerichau.

Først en overfadtisk Fællesbeskrivelse.

I ~~Kælderne~~ var i de gamle Dage, de
store Køkkener - Forrædsrum - Køl og
Brændselrum - Vaskerier - Kister -
Kamre - Følkestuer - o. s. v. - - og der
nede boede alle Røtterne (selvfølgelig var
der da også Røtter ovenpå, men de havde
deres "Familie" i Kældene). Så sent som
i 1927, da vi flyttede ind i Nr. 23, var
der stadig en Masse Røtter - - men - - i
min Barndom boede jeg rundt om i Ry-
boder, og der var Masser af Røtter (Aak-
ket været Hestkasserne i Grønningen på den
ene Side - og Møllers Hospital på den

I min Ungdom var jeg Elev på det gamle Rygdalgaard på Fyn -- der var så mange Rotter, så det er haardt mig, at en Rotte havde løbet over min Dye (efterladt Rottesnavs) om Natten. - Og som nygift boede vi på Gl. Allersøgaard, også der var der Rotter både inde og inde og i Brønden med Drikkevandet.

Så det generede mig egentlig ikke -- det var jo bare at tage sine Forholdsregler! - Pille Madvarer i Krukker med Låg, eller hænge dem op i Snøre fra Loftet. Også Fodtøjet, navnlig min Mands "Fædelselæderstøvler", der var smurt med Grælingefedt, måtte op og hænge, for blev de sat ind i et Skab -- blev de grønne af mug på få Dage! -- Der var nemlig jaskvad i Kavalerboligen -- dels er den jo bygget på svære Egeplæle, rammet ned i Sump -- og dels fordi de gamle Kastanje træer i Alleen hang tungt udenfor Vinduerne, og lukkede al Lys og Luft inde.

Stueetagen var jo den fornemme -- højt til Loftet, store Værelser med store Brændeovne -- herskabeligt!

Etagen ovenover -- der var Sovestuer, Børneværelser og "Domestikafdeling".

Men Loftetagen det var, endnu da vi flyttede ind, en Oplevelse!

At stå i den søndre Ende og se ned gennem det høje åbne Loftsrum med de skønne svære Bjælker -- det var monumentalt! Og gik man så her gennem Loftet, fik man en virkelig spov Tur! Hver Familie havde sin gulvplads til indrangerede Ting og Sager, En enkelt havde slået en Bræddestreg indenom sit Gods, men ellers var det bare eet stort Løpemarked -- let præget af Eierfamilieme.

- Gik man helt ind til den nordre Ende, kom man til et lille primitivt indrettet Værelse -- der var lidt Møbler, en lillebitte Pakkelovn -- og et Faldør der gik ned i Jerichaus Leylighed. Jeg har selv prøvet det, det fungerer aldeles fortrinligt.

Der var også en Klakke, som med en Snor var i Forbindelse med "nedenunder".

Det var Lisbeths Arkier!

—o—

Men vil vi så følge den sydlige Leylighed, op gennem Årne!

Efter Forstråd Schäffer (han ligger begravet i Folehave Skov) -- kom Gartner Nielsen (med den store Planteskole)

Han havde mange Elever, og de boede hos ham. De brugte selvfølgelig kun "Gårdgården" (den sydligste) - og lige indenfor var deres "Vaskerum". De var meget snarrede, når de kom fra Planteskolearbejdet; og de har vist spækket meget med deres Blikvandsfad i de brevede Statuer - - for flere Generationer efter var der stadig meget fugtigt og råt (selvtruds for - at det ^{er} var i Sydnytt) i den lange smalle Gællestie. Først da der blev indlagt Centralvarme, "fik man Bægt" med Fugtligheden i Murene.

Efter Gartner Nielsen kom Danner Boesen til at bo i denne Lejlighed, som, efter hans Død - var alt for stor for Fru Boesen - - men - - det ordnede sig!

Fru Boesen havde en Slægtning: - Hilleborg Holm født Schaumburg-Müller - og gift med Oscar Holm - Sønnesøn af Jacob Holm, ^{som} stiftede det kendte Firma "Jacob Holm (og søn) og Sønner".

Selvfølgelig skulle Oscar, tillige med med alle de andre Fædre, ind i Firmaet! Uddannelse, nderover lidt Regser, behøvedes ikke, det hele gik jo af sig selv - ja - men det går altså alligevel ikke, at drive et stort omfattende Firma - uden selv at gøre en Indsats - - og

en Dag skete det - den store Falit -
 Oscar og alle Fætrene mistede alt!
 "Trepilelågen" ved Dyrehaven - Karsten
 med Husk i Livré på Bükken - alt - alt -
 borte! Oscar og Hille blev hvidhårede
 på een Uge (de var ca 35 og 45). Tre dejlige
 men forvante Børn havde de! - -

Da var det, at "Tante Ulla Boesen" trådte
 til! - - - - -
 Hun delte sin store Lejlighed -
 hun indrettede en selvstændig lille
 Lejlighed, med "Gård døren" som
 "egen Indgang"!

Så havde Familien Holm dog "Tag
 over Hovedet". - Oscar "nedsatte" sig som
 Billedskærer. Han lærte Staldkarlens
 Værelse i Nordenden af de store Stalde
 som nu var tomme - efter at Militæ-
 ret var flyttet bort. Der var ingen
 Varme, den havde Hestene jo leveret,
 og der var mørkt og trist - Vinduet
 sad så højt oppe. - Men han havde
 Talent - - og efterhånden blev han meget
 dygtig i det tekniske - han lavede mange
 meget smukke Skåle - Asker og Stole - -
 men det var svært at sælge det!

Hille broderede, det havde hun altid gjort
 - og det var meget, meget nøjagtigt og fint,
 hvad hun broderede - - men, det var
 svært at få det solgt!

Deres Glæde og Stoltthed var Børnene — tre pragtfulde Børn!

Uddannelse kunne der jo ikke blive meget af — men de klarede sig fint alle tre — de har et meget, meget smukt Familiesammenhold! Nå, men, da Børnene var fra Hånden, og Gigtten længe havde plaget dem (den dårlige Lejlighed) flyttede de i Alderdomshjem.

Den var Lejligheden imidlertid blevet en selvstændig Lejlighed, og den blev lejet ind til Lærer og Vordegn L. Krogen. Han havde en fantastisk, en strålende Kone — men meget besværlig for ham!

Han måtte overtale i de stedlige Aviser — at det var på egen Risiko, at give hans Kone Kredit. — Få År efter døde hun, og han var da så påvirket af Gigt, at han lejede Lejligheden ind til en Politibetjent — mod at blive paset og plejet. Efter Krogens Død forsvandt også Politibetjenten — og Lejligheden blev lejet ind til Konservator Museumsbestyrer Henning Scheel, da han ved sin Afgang måtte præflytte sin Embedsbolig i Nr 21.

Efter Scheel fik Forfatteren H. Herdal Lejligheden.

Jeg vil nu fortælle om Frii Borsen!

Hun var et af de sødeste og fineste Mennesker jeg har kendt! Hun var en Præstekatter.

fra Vestsjælland — og alle gode Egenstaber boede i hendes og dikterede "al hendes Færd".

Him var rørende sød mod os, da vi i 1927 lejede Halvdelen af hendes Lejlighed. Him selv havde lavet sig en lille Lejlighed ovenover Holms. Him var som en Mor for os, og him lærte mig meget nyttigt og praktisk i det daglige. (f. Eks. lærte him mig, at lave lækre "Vatdapper" af kartet Uld og rasperede Sommergardiner)

"En lille Oplevelse"

En dag fik min Mand og jeg at vide — at ~~min Mand og jeg~~^{vi havde} faldes 5te Tipoldefar — nemlig Rektor ved Ribe Kathedralskole Ghr. Friis! Manden der kom og fortalte os det var Lektor Friis Petersen, som selv stammede ned fra den samme Rektor Friis i Ribe. — Straks løb jeg op og fortalte Fri Boesen det — og — tænkt, himen var født Friis — og Rektor Friis i Ribe var hendes 4de Tipoldefar!

"En lille Episode" som viser hendes moderlige Godhed: — Det var ~~inden~~ Efterårsmanøvrerne mens Hørsholm i fem år var Garnisonsby for en eskadron hussarer. De kom til Byen 15 Januar 1915 og blev indkvarteret dels på Veflehøjs og dels hos Borgere med god Plads, Hestene selvfølgelig — hvor nu Jagthøjs Skovbrugsomiet er i Staldene. De blev til 1920. — Fri Boesen havde den dengang unge Løjtnant

Brüel (senere Skovrider, Kammerherre Brüel) i Indkvartering! — Når Brüel om Eftermiddagen kom hjem fra Manden, stod der på hans Værelse en svingende Portion Havregrød med et Glas Fløde til, og, når han havde spist det — som Beldning — en stor Napoleonskage!! — — Brüel hørte til de små og sprinkle, med meget ringe Appetit — — men hans Oppasser spiste alle Fierlighederne — og blev lyk og fed!

Men — altså — efter at Holms havde fået en fjerdedel af Fru Boesens Lejlighed, sign- ses him stadig, him havde for meget — derfor indbødte him sig en hyggelig Lejlighed ovenover Holms — — og da var det min Mand og jeg var de heldige, som fik lov at få den resterende halv (af den oprindelige) Lejlighed, som lejer hos Fru Boesen. — Min Mand var på det Tidspunkt Skovrider i Skovdirektoratet — og havde bl.a. Kavalerboligerne "inder sig" — Derfor: Hvis Lejeren A. Gram ville fælde et Træ i Haven — skulle han skrive ind til Skovrider A. Gram om det — Skovr. A. Gram måtte så køre ind til Hørsholm og besigtige Træet og dernæst event. give Fældnings-tilladelse.

Efter Fru Boesens Død (him blev dræbt da

den franske Skole blev bumbet) lejede vi, den Lejlighed vi beboede + Fru Boesens Lejlighed over Holms (min Mor fik senere Fru Boesens Del).

En pudsig Oplevelse! Det ringede på Døren - jeg åbnede op - en fremmed Herre stod udenfor:

"Mit Navn er Harald Fløgsbro, jeg er ansat hos Overretssagfører Mancus-Hansen, jeg vil spørge, om jeg kan leje et Værelse hos Dem" - "Vi har da ingen Værelse til leje" -

"Nej, men jeg tænkte (og med en stor rund Hånd bevægelse) at her måtte være en Masse Plads o.s.v. -" min Mand kom ind - de fortsatte -

- han - Manden kom med ind i Stuen - og - da han gik - havde han lejet 2 Værelser og fået løfte om fuld Kost!! Vi troede jo, han ville tage hjem til sin Kone og sine to små Drenge, han havde fortalt os om - - men det gjorde han ikke!

Han var her også i Jule!

Men - da vi efter Jessie Hansens (i Nr 21) Død - søgte og fik hendes, den store Midterlejlighed - søgte og fik han - Harald Fløgsbro vores vores Lejlighed (i Nr 23).

Et Par År efter blev han dog rigtig skilt fra sin Kone, senere giftede han sig med en henrivende sød Kone, som kort efter Brylluppet fik Tvillinger (hvorpå Familien blev dobbelt forøget) Imidlertid var han springet fra

Sagførervirksomheden (han kunne ikke indholde Inkassovirksomhed) - og var blevet Forretningsmand. Han solgte "Gummivogne" til Landmænd. Derfor måtte han jo have mere Udenomsplads til "Provevogne" - og han flyttede!

Efter at min Mor var flyttet i "Baritas" på Grund af Gigt - - blev hendes Lejlighed - selvstændig, og blev indlejet til - Sekretær i Højesteret, Kamponisten Jørgen Bentzon! Hans enke boer der endnu.

I Høgsbro's fraflyttede Lejlighed, har der boet forskellige Lere. - Grosserer Jørgensen - Fri Schøn - - men så kom igen en Danner - nemlig Danner Mørck. Jeg kendte ham ikke (for vi var 1940 flyttet ind i den nye Skovridergård i Folehøjskov), men jeg husker ham som en høj alvorlig Herre, der skred afsted på sin ^{lige} Cykel, med mappe under Armen! - Efter Danner Mørck kom Danner Kiinzen. Nr. 23 var blevet Eubedsbolig for Dannerne i Hørsholm. Nu boer Danner Carsten Jensen her.

- 0 -

Så skal vi se på den store fornemme Lejlighed i Nr. 21.

Det var, som sagt, General Lytzen der beboede den

Da Militæret forflyttedes fra Flørsholm
og General Lytzen døde - flyttede hans
 enke og 2 søstre ind i en del af Jerichaus
store Lejlighed.

Generals lejlighed blev lejet ud til Frøken
Jessie Hansen (af "de adelige Hansens", der
senere tog navnet "Grün").

Jessie Hansen var et hjertens godt Men-
neske. Hendes Kælle havde fornemme
Navne som "Gyldenstjerne" og "Løvelyste",
de sov i Silkesenge med mange Stryger
om. Engang så hun en Mand komme
strækkende med et gammelt Øg - i Alleen -
"Hvor skal De hen med den gamle Hest,
min gode Mand" - "til Slagteren" - "skal
det stakkels Dyr slås i byel - - så vil jeg købe
den, så den kan få det godt, på sine gamle
Dage" - - den blev dyr, for Manden kendte
Jessie H. - - Hvis et Barn blev døbt
Jessie" - kom der en Bankboy med et
prægt Bælte til Barnet. Der var mange
der i de År blev døbt "Jessie"

Hun satte sin Mand meget højt!
hun rådspurgte sig altid med ham
angående Vine og Ligarer, når hun
skulle have sin årlige store Middag!
Og havde ham altid til Bords.

Hun spurgte os engang i fuldt Alvor
om hun måtte adoptere vores 2 årige

Søn Carl Christian - - selvfølgelig skulle han blive boende hos os, men bare hendes navn som Mellemnavn - og - arve hende! - Vi takkede men afslog!

Hvert år havde hun et lille Juletræ i en Urtepotte (hun var hos Familien Juleaften). Når julen så var over, gik hun ned i Haven med Gartneren - udpegede et Sted - og sagde "Jørgensen vil De plante Juletræet der" - - med det Resultat, at, da vi flyttede ind (1934), var der fyrretypen Rødgrauer i fyrretypen forskellige Aldre - spredt over hele Haven!

Efter Jessie Hansens Død, flyttede vi altså ind i den skønne endnu udelte Lejlighed. Der var 12 Værelser, og vi fyrede i de 8 hver Dag - med Brænde! Vores Have bestod af det - der nu er: Paludans - Fri Beuzons - Christensen - Hansens og Føllings - -

Så selvom vi havde so dygtige skanderyske Tigger, så kneb det! Men så kom der en Dag en Tigger (det var almindeligt dengang). Jeg sagde, som jeg altid sagde, "Kom igen imorgen Kl 7, så kan De få Arbejde i Haven (eller Brænde)" - Han kom - og han blev hos os i 3 år!

Han var mejeristdannet, og det bedst han vidste var, at pudse og polere - at skure og skrubb - - lillige var han, når han fik

min Mands hvide Uniformsfatke på,
(min Mand var "vokset ud" af den) den
fuldendte "Büster". Når vi var på Ferie, eller
min mand var konstitueret i et andet Em-
bede - længe Frk. Westenholtz' hustru, og til-
sidst beholdt hustru ham.

Der var ikke indlagt W.C. endnu - - så vi
måtte oppe fra Sovværelserne (med små Børn)
ned i Gården og om bag Staldhuset. Frk.
Jessie Hansens bringte en Kuvvestol med ind-
lagt Toiletpapir. Derimod havde vi et
Badekar på "Løvefodder" og en Kobberbe-
klædt Røktelov som leverede det varme
Vand. - - Da min Mand 1940 blev udnævnt
til Skovrider på Hørsholm Skovdistrikt fraflyttede
vi Havelerboligen.

Lejligheden blev delt! Arboretet fik Kontor
i Stueetagen, og Konserverator Hanning
Scheel fik øverste Etage som Embedsbolig,
da han forestod Indretningen af "Jagt og
Skovbrugsminset", og senere blev dets leder.
Senere, da Scheel var fratrædt og Dr. Knud
Paludan blev dets leder, fik han jo Embeds-
bolig der. Samtidig havde Arboretet fået
sine egne Kontorhuse i selve Arboretet; og
Lektor P. L. Nielsen fik overladt Stueetagen til
Bolig

nå kommer vi til den, efter min mening, interessanteste del af Kavalerboligen!

Jeg vil straks sige, at det er et stort Plus, at denne Ende altid har været den fattige!! Der har aldrig været Råd til Forbedringer eller Moderniseringer.

Man har været nødt til at beholde den skønne gamle Trappeopgang, der i rolig Harmoni og Bredde fører op til 1ste Sal. - Man har været nødt til at beholde de høje Paneler, nogle går helt op til Loftet - de brede Pommerske Gulvplanke med de håndsmedede Søm - de gamle smårindede lidt grønlige Vinduer - de store tunge trehængslede Døre med runde Messinghåndtag - og ovenpå i Domestikafdelingen de skønne Smedejerns "slå Slæen for".

Endelig er der i Stueetagen endnu et enkelt Tapet bevaret - som, når det absolut ikke "kan mere", skal afleveres til Nationalmuseet. Da vi flyttede ^{ind} var eet af dem så læst, så det måtte kasseres. En Mand (2) kom ind og rullede det meget forsigtigt af!

— o —

Det var Maleren Holger Jerichau, Søn af den berømte Billedhugger Jens Adolf Jerichau og hans ligeså berømte Hustru Elisabeth Baumann Jerichau, der fik

den nordligste Ende af Kavalerboligen! - Efter mange Års Rejser i Udlandet havde han giftet sig og stiftet Familie - nu måtte han stå sig til Ro herhjemme. - Fattige var de! Lejligheden bestod af ca. 16 Værelser + Henskabstald til 10 Heste (den store midterlejlighed havde kun til 4 Heste)

Selskabskammeret + Staldkarlens Kammer blev lavet om til Atelier! Men alle de mange Værelser - - de delte Lejligheden i flere mindre! I 1900 døde Holger H. Jerichau 39 år gammel, det må have været svært for Fru Jerichau, også økonomisk, at sidde tilbage med tre små Piger og en Dreng. Lykkeligvis havde hun megen fornem og velhavende Slægt.

Lejligheden blev delt i 3 mindre.

Familien Jerichau beholdt selv den øverste og nordligste i Forbindelse med Atelieret. Da vi i 1927 flyttede ind i Nr 23 boede den gamle Fru Jerichau og so af hendes Døtre der. Den ældste Datter var blevet gift med en Franskmand, og deres lille fransksalende Datter Sascha boede ofte hos sin Mormor. Fru Jerichaus Søn var død i Paris 1916. Denne Søn havde været en god Ven af min Bror, så Jerichau familien var de første, vi besøgte, da vi flyttede til Kavalerboligen.

Jerichauierne var hjertens gode - Kærlige
 opofrende - dybt religiøse - begavede —
 men - det helt dominerende - de var
Kunstnere! I Sind og Sjæl og Tænkke —
 Kunstnere!

De var den spædste Blanding af iltre
 Børn og indbildt Voksne. Deres stærke
 Temperament havde de nok fra deres
 tysk-jødske Farmor.

Da de to Søstre blev alene, hørte det til
 Dagens Orden - at de skændtes så Huset
 rystede - og når de var i det Humør,
 lavede de Mad i hver sit Køkken!

Men indadtil var de altid et!

Der var ingen Færme for Afløb oppe fra
 dem, der var kun en stor Tragt ind-
 vendig på Huset under et af Vinduerne,
 med nedløbsrør ned til Haven. Da
 der heller ikke var W.C., var det alt, der
 kom den Vej, og jeg husker den hårde
 Vinter 1942, da nedløbsrøret frøs til —
 og det løb ovenud.

I mange År havde de "Byørn" - en kæmpe-
 stor Schæferhund. Den sad med ved
 Bordet med Slagsmæk og Tallerken. Da
 den var "farlig", blev den altid løftet
 i et forsvarligt "Kostør"! Da "Byørn"
 døde, kunne man i lang Tid derefter høre
 Lisbeth om Aftenen gå med det tunge

raslende "Kosop" fra Træ til Træ.

En lille Beretning: Det var en trykken-
de varm Augustaften. Fru Boesens Kak-
kelovn var blevet fuldstoppet af Papir -
hun satte en Tændstik til - med det
Resultat - at den fede Røg tungt gik
op gennem Skorstenen - rullede ned
ad Taget som tykke Pølser, for endel-
lig at lægge sig til Hvile nede i Alleen.

Brandvæsenet blev alarmeret fra
ikke mindre end tre forskellige "Ka-
valerboligen brænder" - de kom
med stor Udrykning - og Folk
strømmede til - helt fra Strandvejen
- for at se Kavalerboligen brænde!
og forøvrigt for at få en kedelig
Aften Sommeraften til at gå - Nå,
Brandsprøjlene kørte jo hurtigt hjem-
igen, men det varede længe, inden Folk
forlod Alleen. - Da jeg sent om Afte-
nen løbde mine Hunde, så jeg, op ad et
Træ - der stod det berømte Maleri af
Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau, malet
af Holger Jerichau - - - "for det Billede,
vores kæreste Lise, måtte da ikke blive
brændt".

At besøge Jerichaus var en Oplevelse
og en Tillidserklæring. det var ikke
ret mange, der fik Lov at komme indenfor.

De havde de skønneste gamle Møbler, Malerier, Skulpturer og dejlige Minder fra hele Europa - men - ind imellem var anbragt forunderlige små Bånd og visne Bøger - i Eubreen var der mange Årgange Juledecorationer.

Jeg oplevede en gang en uforglemmelig Fest hos dem. Det var Elisabeth, der blev et rindt Tal! Der var dækket et langt meget festligt Bord - vi var mange (og vi var ikke indbudt), og mange smukke Taler blev holdt for Elisabeth; så stod hun selv op - til hver af de tilstedeværende havde hun et Vers, en Slags Neuripin, der ofte karakteriserede netop den enkelte! Hun havde ingen Manuskript - om, hun havde skrevet det i Forvejen, jeg ved det ikke, men det kunne godt tænkes, at hun lavede dem "på stående Fod"!! Da jeg flere Månedes efter, kom op til hende, stod hele Fødselsdagsbordet der endnu - støvet - væsent.

I Lejligheden nederunder boede Dyrhøge grundt, Dorant ved Landbohøjskolen. Han boede der endnu, da vi flyttede ind, men jeg har aldrig set ham. Efter at hans Kone var død, blev han "sær", han hik-

bede Skødderne, og isolerede sig fuldkomment. Da han omsider døde, og man åbnede Skødderne, hang Spindel-rævet som fine Gardiner fra Loft til Gulv. Kun var der "Gange" fra Sengen til Køkkenet og til Hoveddøren.

Efter han flyttede Fru Agnete Henry Olsen ind. Hun fik flyttet Køkkenet op, fra Kælderen, og fik installeret W.C. Nu boer jeg her!

og i ^{III} Sal

I Stueetagen til højre flyttede Generalinde Lytzen og hendes to Døtre ind, da Generalen døde og Militæret var forflyttet. - Da vi flyttede ind i Kavalerboligen, var Generalinden og den ene Datter død, kun Elisabeth Lytzen levede. Hun var ivrig Bridgespiller, og vi fik hurtigt en fast Bridge med hende og Kammerherre Dons (som boede og eiede det Hus Kontorchef Friis nu har). Frk. Lytzen var fornem i Ordets allerbedste Betydning!

Der var en forfinet Kurføisi mellem hende og Kammerherren, som var meget charmerende. - Frk. Lytzen bestamenterede os sit Mahogany Spillebord, og de Sølvbægere hun og Kammerherren havde vundet i Berlinskens Turnering, sammen med os!

Efter Frk. Lytzens Død, fik Etatsrådinde

Dybdal - Enke efter Borgmester, Politidirektør Dybdal i København - Lejligheden. Hun havde et Par meget "højhalse" Døtre - og - ja, hvordan kunne det dog gå til - - den ene af dem må altså have mødt "Kejseren" - - og blevet så betaget af ham, at hun endte med at flygte ind til ham i Isterød!! Hvem "Kejseren" var - - han var Patriarken i Isterød, med en Række flotte Sønner der alle ernærede sig med - hvad Naturen gav dem - Krybskydteri, Skovdyveri, almindeligt Tyveri, Fiskeri o.s.v. - Det var selvsagt ständige Frihøftsmennesker! I "Skoven" var vi "Venner" med dem, og det handlede at de ringede til min Mand og meldte: "Den og den" er lige kørt "der og der" her med Bøsse og Sæk.

Det slog aldrig Fejl - "den og den" var "der og der" når "Skoven" rykkede ind - -! De tillod ikke "inveikommende" at arbejde i "deres" Skov. (en Gang bed de Fret af en formastelig "inveikommen"). Til Gengæld tog de det med "oprejt Pandi" når de selv blev taget af "Skoven" med Gavnbræ eller en nyskudt Bæk under Pynsegroftbærker - det var Spilleds Regler

Sådan var "Kejseren" og hans
 Sønner - - Men - - Statsråd-
 indens højhalse Datter - -
 - Efter Dybdals (de døde og fraflyttede)
 kom Statsrådsinde Theisen med Dat-
 teren Else Theisen, som snart blev
 ene. Hun elskede sin Have, og tilbrag-
 te al sin Tid i den, når Vejret var til
 det. Helst fra Lytzens Tid havde
 der været en Jernvindeltrappe fra
 Køkkenuet i Stuen til Soverværelserne
 ovenpå, men da "Jagt- og Skovbrugs-
 museet" opstod, blev der Brug for
 en Røstodefylighed, og da samtidig
 Frk Theisen ikke havde Brug for de
 Værelser, blev der lavet en lille Leglig-
 hed ovenpå.

Så, da Dr. Bogason efter Frk Thei-
 sens Død overtog Legligheden, havde
 de ingen Værelser ovenpå, og Jernvin-
 deltrappen var væk. Enden efter Dr.
 Bogason boer endnu i nedreste Leglighed.

— 02 —

Legligheden på 1ste Sal i Nr. 19 startede altså
 som en Del af Lytzens Leglighed, og i den boe-
 de, da vi kom til Hørsholm - Sigbrit
Barth Flindberg - hele Kavalerboligens
 "enfant terrible". Hun var Datter af
 Postmester, Hotelbeyer Flindberg - det vil sige -

hun var pakkor ikke - - hun var Datter af
 Brün på Krogerup; en mere egentl Brün
 end hende, har jeg ikke truffet (jeg er
 selv i Familie med Brünerne). Hun kunne
 komme slubrende ind til mig (vi brugte
 ikke at låse Døren - dengang) sætte sig
 op på Bordet - dingle med Benene - og
 grine! Så vidste jeg, at hun havde
 haft Held til at drille En eller anden,
 som oftest og helst den allfor gennemhøder-
 lige og naive Fru Boesen! - Historien
 med Fru Boesen, der brændte gamle Breve
 i Kakkelførnen, havde Frk. Thidberg megen
 Glæde af - bare et enkelt Ord, tværs
 over Alleen, der kunne henføres til den
 Episode, var nok til, at stakkels Fru Boe-
 sen blev blussende rød! Frk Thidberg
 havde et eller andet galt med Maven,
 og måtte ofte sluge Slangen, for at få
 sluget Indholdet ind. Men det var svært
 for hende, at gøre det uden Hjælp. Så
 havde hun en lille Sølvklokke - når
 hun ringede med den, og den var fanta-
 stisk gennemtrængende, betød det, at
 nogen skulle komme og hjælpe hende.
 Det var som Regel en af mine Sønderjyske
 Tigger, der hørte det, for deres Værelser
 stode lige op til Frk Thidbergs. Dengang
 kunne man seorskit set gå gennem hule

øverste Etage ad den forbløvende Gang, hvis der var ulåst hele vejen, derfor var det nemt for Tigrerne at smutte ind til Frk. Thvidberg, når hun lærte Børnen op, forøvrigt elskede de, at komme ind til hende, jeg tror, hun betalte dem godt, og hun lærte dem mange små Sange (Sønderfyder elsker at synge). - Jeg har nu Frk. Thvidberg kunst mistænkt for, at hun "sog Slangen", når hun kedede sig. Hun havde også noget med, at hun såble sin Vasketræl med af Vindtræt, når Børnene legede i Staven. Så lød Sølvklokken, og en lille Kurv blev hejst ned, Børnene styrtede derhen, for der var Chocolade i Kurven, og de skulle så lægge Kluden i, men sommetider blev de bedt op - og så stormede de op til hende, og var altid meget oprivede når de kom tilbage. Jo, "Thvidberg" var herlig!

- o -

Hr. og Frk. Barfoed^x afløste Frk. Thvidberg. Deres Far havde været Præst i Hørsholm, men tog sin Afsked, da Præsteløftet var imod hans Overbevisning! Det var stille, gode og beskedne Menninger! - Efter Barfoeds var det så, at hele øverste Etage i Nr. 19 blev lavet til Kustodembedsbolig, og Skovfoged Falberg flyttede ind!

^x De om ... levende Koni af Americoni Antikis - et Maleris Gennem Uld

Et lille indføgt Selskab!

Min Mands elskede Lærer på "Sørø" og hans Ven, Henrik Gad var Søn af Pastor Gad her i Hørsholm?

Min bedste Venindes Mor var Datter af Regimentslægen Brorson her i Hørsholm.

Frk. Elisabeth Lytzen var jo Datter af General Lytzen her i Hørsholm.

Vi kunne regne ud, at de var lige gamle, og altså målte have været Børn sammen (det militære Sygehus lå jo lige over for Præstegården).

Vi inviterede dem til Middag, inden at sige, hvem de skulle sammen med.

De kom - ingen Præsentation -

De så på hinanden - - pludselig sagde Sofie Brorson: - - "jamen det er jo sorte Henrik!" - Han så på hende "ja, og Du er jo lille Sofie" -

Så vendte han sig mod Frk. Lytzen, bakkede, og sagde "Og De er den skønne, sønnelige Elisabeth"

Og så gik Snakken (havde man da bare haft Bånd på)

Spøgeri!

En norsk ung Dame, som var
 gæst hos Fru Boesen (omkring 1920) og
 boede i et Gæsteværelse ind til Haven -
 fortalte - at hun i Aftenskumringen
 havde set de fornemme Herre i gammeldags
 Uniformer spadere frem og tilbage, iøvrigt
 talende, ned på Havegangene! Efter hendes
 nøjagtige Beskrivelse af uniformerne, mente
 man - det var Struense og Brandt, som jo
 har boet her i Kavalersboligen.

En Pige, der boede hos Jessie Hansen, påstod -
 at der stod en Herre bag hende, da hun redte
 sit Hår - han så meget "gammeldags" ind.
 Pigen rejste!

Da vi flyttede ind i Kavalersboligen, og havde So-
 værelse ind mod Alleen, hændte det en gang, at
 jeg vågnede ved at høre en Vogn over smække
 udenfor på Hjørnet ved Indgangen til Slots-
 haven. Jeg tænkte det nok var Hartvig Frisch,
 der kom sent hjem, og ikke ville køre helt hen
 foran sin Dør (han boede i "den gamle Skole")
 at han kom i Drasche med Heste for, fæstede
 jeg mig ikke ved, det var ikke ualmindeligt
 i 1927.

Denne Oplevelse gentog sig flere
 gange. En Dag, da jeg sad hos Lisbeth Je-
 richan, og talte om Spøgeriet på Foleha-
 vegård, sagde hun: "Ja, De har vel hørt
 vores Karosse". Først noget efter, da hun

beskrev det nøjere, gik det op for mig, at det aldeles ikke var Hartwig Brisch der kom sent hjem - men - en af de galante Kavalerer!

Efter den Tid hørte jeg stadig en sjælden Gang "Karossen". Den vækkede mig, idet Vognløren blev smækket hårdt i - denne karakteristiske Lyd af en Trædør, der blev smækket i en Karosses Træramme. Felt anderledes end den Lyd man har, når en Billedør smækkes!

Jeg foer selvfølgelig altid, men så søvndrunket, at jeg dårligt kunne se ind af fyrene.

Jeg så aldrig "Karossen".

Frk Jerichau vidste om andre Spøgerier (bl.a. om en "Dame"). Men hendes Beretninger var så forvirrede og mørklede. Tællige løb hun istandsklig ind i Side-spor, så man måtte have i en Rejsebeskrivelse fra Rom!

Karen Gram

1975